

ЗВІТ**за результатами моніторингового візиту до місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб на базі гуртожитку № 1 Кам'янець-Подільського фахового коледжу будівництва, архітектури та дизайну**

17 жовтня 2023

м. Кам'янець-Подільський

Мета моніторингового візиту: відповідно до вимог статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснено моніторинг додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання у місці тимчасового проживання (далі – МТП/ заклад).

Склад моніторингової групи:

Шаповалов Олег Олександрович – регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Хмельницькій області.

Моніторинговий візит проводився у присутності:

посадової особи балансоутримувача/власника:

Камінська Людмила Володимирівна – завідувача гуртожитком.

Уповноважена рішенням власника (балансоутримувача) особа, яка забезпечує обслуговування та функціонування матеріально-технічної бази та інфраструктури місця тимчасового проживання, виконує обов'язки у сфері цивільного захисту:

Камінська Людмила Володимирівна – завідувача гуртожитком.

Керівник закладу: директор Мальченко Ольга Володимирівна.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, керівництво установи, інша інформація:

Повна назва об'єкта моніторингу: Кам'янець-Подільський фаховий коледж будівництва, архітектури та дизайну.

Повна адреса об'єкта моніторингу: вул. Грушевського, 36, м. Кам'янець-Подільський, Кам'янець-Подільський район, Хмельницька область.

Форма власності: державна.

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України.

Балансоутримувач/власник: Кам'янець-Подільський фаховий коледж будівництва, архітектури та дизайну.

Директор: Мальченко Ольга Володимирівна.

Внесення об'єкту до переліку МТП, що формується Мінреінтеграції, на момент здійснення моніторингового візиту не ініційовано.

Попередній плановий моніторинговий візит здійснювався 22.06.2022 року.

Рекомендації, що надавалися за результатами такого моніторингового візиту виконані частково, зокрема:

– опрацювати питання щодо забезпечення потреб мешканців МКП в пральних машинах, холодильниках, шафах і тумбочках для одягу і посуду, столах та стільцях – **виконується**. За сприяння Міжнародної організації з міграції (МОМ) було встановлено

і облаштовано 16 душових боксів на суму 520121,38 грн. Погоджено з керівництвом БО «Міжнародний Благодійний Фонд «Руки друзів» перелік допомоги: 2 плити газові, 15 ліжок з матрацами, 15 полиць для книг, 10 столів письмових, 20 стільців, 10 міжкімнатних дверей та 10 шаф. Частину з переліку вже надано;

– опрацювати питання щодо заміни вікон в МКП – **виконано частково**. Погоджено з керівництвом БО «Міжнародний Благодійний Фонд «Руки друзів» встановлення 10 металопластикових вікон. Також було звернення до проєкту «Забезпечення базових потреб та покращення доступу до адаптованого житла, освіти та якісних послуг із захисту дітей для постраждалих від конфлікту дітей, підлітків та їхніх сімей в Україні» у Хмельницькій області. Частину вікон на момент проведення моніторингового візиту вже встановлено;

– вжити заходів щодо залучення компенсації за спожиті комунальні послуги – **не виконано**.

Розташування

МТП не має компактного розміщення – ВПО розселені на всіх поверхах 5-поверхової будівлі гуртожитку. В гуртожитку також проживають сімейні студенти та викладачі.

Заклад розташований у центрі населеного пункту в безпосередній близькості до об'єктів соціальної інфраструктури: пішої ходи 1-10 хв до Амбулаторії загальної практики сімейної медицини, школи, дитячого садочку, аптеки, магазину та зупинки громадського транспорту.

Наповненість

Будівля місця тимчасового проживання одночасно розміщує внутрішньо переміщених осіб та використовується за своїм функціональним призначенням (гуртожиток для сімейних студентів та викладачів).

Заклад розраховано на 305 місць, на момент візиту у закладі мешкає 69 ВПО: 25 чоловіків, 27 жінок, 17 дітей.

Серед ВПО 19 осіб літнього/пенсійного віку. 4 осіб з інвалідністю, 3 особи з категорії маломобільних груп населення.

Облік мешканців МТП ведеться відповідно до Додатку 4 до Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб.

Вартість проживання, договір на проживання та правила проживання

Проживання для ВПО здійснюється на безоплатній основі. Видатки на комунальні послуги з ВПО стягуються у розмірі 285 грн (діти 85 грн) в літні місяці та 1015 (діти 305 грн) під час опалювального сезону.

Закладу видатки на комунальні послуги не компенсуються, згідно Постанови КМУ від 11.03.2022 р. № 261 «Про затвердження Порядку та умов надання компенсації місцевим бюджетам на оплату комунальних послуг, що надаються під час розміщення тимчасово переміщених осіб, у період воєнного стану». Зі слів адміністрації, орган місцевого самоуправління порадив керівництву закладу стягувати плату за комунальні послуги відповідно до аб. 2 ч. 9 ст.11 Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб».

В МТП діють Правила проживання.

Інженерні системи (тепло-, водо-, електро- постачання, вентиляція)

Будівля місця тимчасового проживання облаштована функціонуючими інженерними системами, до яких належать системи електропостачання, опалення, вентиляції, водопостачання та водовідведення.

У разі перебоїв у функціонуванні інженерних систем вживаються заходи для поновлення їх роботи та забезпечення альтернативних рішень.

У закладі наявне централізоване опалення.

Водозабезпечення: холодна та питна вода подаються централізовано. Гаряча вода забезпечується бойлерами.

Електропостачання централізоване, безперебійне (не враховуючи планові і аварійні відключення). В закладі наявні альтернативні джерела енергії – 1 генератор.

В місці тимчасового проживання наявна функціонуюча система управління відходами.

Харчування

Мешканці готують їжу самостійно. Купують продукти харчування за власні кошти.

На кожному поверсі місця тимчасового проживання облаштоване окреме кухонне приміщення для приготування та прийому їжі, а також зберігання продуктів, які обладнані відповідним майном, що є доступними для всіх мешканців місця тимчасового проживання, зокрема в кухнях закладу:

9 стаціонарних газових плит для приготування їжі на 4 конфорки кожна, 3 мікрохвильові печі, 4 холодильники, 11 бойлерів. Електрочайник наявний в кожній кімнаті.

В кухні наявні рукомийники, столи, шафи та кухонний інвентар.

Санітарія та гігієна

Місце тимчасового проживання облаштоване санітарно-гігієнічними приміщеннями, достатніми для задоволення потреб осіб, які проживають в місцях тимчасового проживання (із розрахунку щонайменше один душ/одна ванна на 12 осіб та один туалет на 10 осіб).

На момент попереднього моніторингового візиту в МТП були наявні лише 3 душові кабінки. Зараз в МТП відбувається встановлення душових кабін і бойлерів на кожному поверсі (вже наявні 11 душових кабинок) та облаштовуються вбиральні (поки що 2 на 5 с/вузлів загалом).

Санітарно-гігієнічні кімнати не розподілені за ознакою статті, але мають засувки/замки.

У закладі не облаштовано щонайменше один душ/одну ванну та один туалет, обладнаний для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення.

На момент моніторингу в МТП працює 3 пральні машини. В МТП не визначено місце для сушки речей.

Температура в приміщеннях місць тимчасового проживання підтримується відповідно до сезону (але в межах 18-25°C).

В МТП прибирання та підтримку чистоти забезпечує персонал закладу.

Протипожежна безпека, укриття

У МТП на момент моніторингу наявні план евакуації, вогнегасники, протипожежна сигналізація та аптечка першої медичної допомоги.

Місце тимчасового проживання має облаштоване підвальне приміщення, яке використовується як укриття на 70 місць. В укритті наявні стаціонарний санвузол, біотуалет, лавки, вогнегасник, запаси питної та технічної води, ліки, засоби гігієни.

За потреби, мешканці користуються коридором за принципом «дві стіни» місткістю 50 місць.

Таке укриття доступне для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Безбар'єрність

В закладі відсутній пандус та інше додаткове обладнання для осіб з інвалідністю.

Місце тимчасового проживання не облаштоване засобами безперешкодного доступу для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до приміщень місця тимчасового проживання, включаючи місця загального користування та приміщення, у яких облаштовані ліжко-місця.

У місці тимчасового проживання не облаштовано щонайменше один душ/одну ванну та один туалет, обладнаний для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення.

Умови в кімнатах

Ліжко-місця облаштовані, в окремих приміщеннях (кімнатах). ВПО проживають в кімнатах розміром 18 м кв. в кількості до 4 осіб.

Особи, пов'язані між собою спільним побутом, сімейними (родинними) відносинами проживають в окремих кімнатах.

Особи, які не пов'язані між собою спільним побутом або сімейними (родинними) відносинами (одинаки), розміщені в окремих від сімейних осіб кімнатах. Не допускається розміщення в одній кімнаті осіб різної статі.

Вхід до приміщень, у яких облаштовано ліжко-місця, обладнаний замками/засувками на вхідних дверях.

В кожному приміщенні облаштовано не більше чотирьох ліжко-місць, що відповідає мінімальним вимогам.

Площа, виділена для одного ліжко-місця, використовується для облаштування спального місця, зберігання особистих речей та становить 6 і менше кв. м.

Мешканцям надані в користування предмети для облаштування ліжко-місць, зокрема ліжко, постільні речі (матрац, подушки, ковдри, постільна білизна тощо).

Наявні меблі, в тому числі, для зберігання особистих речей (шафа, комод, стіл, стілець/табурет тощо).

Дозвілля

В МТП облаштовані місця для дозвілля, з урахуванням потреб мешканців місць тимчасового проживання, включаючи місце для проведення зборів, організації дозвілля, а також надання соціальних, адміністративних та публічних (електронних публічних) послуг.

Для цих цілей адміністрацією закладу визначені спортивна кімната та актовий зал.

Доступ до інформації та послуги

У приміщенні місця тимчасового проживання наявний інформаційний стенд із зазначенням актуальної для мешканців інформації, функції якого виконує журнальний столик у вестибюлі гуртожитку.

В МТП встановлено механізм зворотного зв'язку з мешканцями, відбувається всебічне інформування мешканців щодо їхніх прав, можливостей, аварійних і надзвичайних ситуацій тощо.

В МТП визначено порядок звернень і порядок розгляду звернень.

Мешканцям закладу надаються послуги, в тому числі міжнародними організаціями, зокрема:

Адміністрація закладу: співробітники закладу збирали для ВПО грошову допомогу, продуктові набори, заклад придбав пральну машину і бойлер;

Орган місцевого самоврядування: ВПО відвідує представники соціального захисту громади;

Міжнародна організація з міграції МОМ: ремонт туалетів, облаштування душевих, побутова хімія, продукти харчування;

Хмельницька обласна організація Товариства Червоного Хреста України: раз на місяць огляд медичними спеціалістами (терапевт, психіатр), надання безкоштовних ліків;

Міжнародний благодійний фонд «Руки друзів»: одяг, продукти харчування, дитячі речі, двері в кімнати, шафи, 2 газові плити, столи;

Громадська організація «Світ у барвах»: встановлення металопластикових вікон.

ВПО мають довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи та отримують допомогу на проживання.

Мешканці МТП підписали декларації з місцевими лікарями та мають доступ до медичних послуг.

Освіта

Діти ВПО навчаються у місцевих навчальних закладах та частина дітей навчається онлайн за попереднім місцем проживання.

Для потреби дистанційного навчання у МТП наявний платний якісний інтернет.

В закладі відсутні окремі приміщення для самопідготовки та дистанційного навчання.

Працевлаштування

На сьогодні працевлаштовано 4 мешканців МТП.

Основна проблема щодо працевлаштування – низький рівень володіння українською мовою, відсутність потреби певних спеціальностей на місцевому ринку праці.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено з 8 особами.

Мешканцям було надано роз'яснення і консультації щодо правових питань, поінформовано щодо роботи Консультаційного центру в м. Хмельницькому та порядку звернення до Уповноваженого з прав людини. Також з просвітницькою метою в місці загального доступу було розміщено відповідні інформаційні матеріали.

Під час особистого спілкування з мешканцями МТП з числа ВПО, скарг, звернень чи пропозицій до Уповноваженого щодо порушення прав громадян не надходило.

Мешканці не піднімали питань/проблем щодо умов проживання в закладі. В той же час ВПО вкрай потребують меблів, одна родина порушила питання щодо необхідності письмового столу для дитини.

Загальні потреби МТП:

- шафи для зберігання речей (18 шт);
- столи письмові (5);
- стільці (40);
- комоди.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:

- забезпечити безбар'єрне пересування осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення приміщеннями МТП, а також безбар'єрний доступ та користування об'єктами санітарії та гігієни, або їх розумне пристосування;
- ініціювати внесення МТП до переліку місць тимчасового проживання області;
- вжити заходів для приведення умов проживання в МТП у відповідність з мінімальними вимогами, визначеними пунктом 8 постановою Кабінету Міністрів України від 1 вересня 2023 р. № 930 «Деякі питання функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб» в частині:
 - укладення типових договорів, включаючи типові Правила проживання внутрішньо переміщених осіб у місцях тимчасового проживання, між керівником та мешканцями місця тимчасового проживання;
 - приведення керівником місця тимчасового проживання обліку осіб, які проживають в місці тимчасового проживання відповідно до додатка 4 до Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб;
 - наявності в місці тимчасового проживання душу/ванної у достатній кількості (із розрахунку один душ/одна ванна на 12 осіб);
 - наявності в місці тимчасового проживання щонайменше одного душу/однієї ванної, обладнаних для маломобільних осіб;
 - наявності в місці тимчасового проживання туалетів у достатній кількості (із розрахунку один туалет на 10 осіб);
 - обладнання туалету індивідуальними замками або засувками;
 - обладнання приміщень загального користування меблями відповідно до кількості і потреб мешканців місця тимчасового проживання;
 - обладнання санітарних приміщень місця тимчасового проживання пральними машинами у рекомендованій кількості (одна пральна машина на 10 осіб);
 - обладнання санітарних приміщень місця тимчасового проживання сушильними машинами у рекомендованій кількості (одна сушильна машина на 10 осіб) або виділення приміщень для сушіння білизни;
 - обладнання душу/ванної бойлерами потужністю, що відповідає потребам мешканців за кількістю ліжко-місць, у разі відсутності постачання гарячої води.

**Регіональний координатор
взаємодії з громадськістю
Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини
в Хмельницькій області**

Олег ШАПОВАЛОВ